

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/58/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201448
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1224201448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov Mgr. Kataríny Arnouldovej a JUDr. Daniela Ilavského, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, dieťa matky: A. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E., toho času bytom F. XX, D. - C. G., zastúpená splnomocnencom: H. I. I., narodený XX.XX.XXXX, F. X, D. a otca: J. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E., zastúpený splnomocnencom: Mgr. Alicou Mendlová, advokátka so sídlom Riečna 2, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 17P/61/2024-222 zo dňa 26.11.2024, v spojení s opravným uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 17P/61/2024-263 zo dňa 05.02.2025, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie, v záhlaví špecifikovaným rozsudkom, návrh otca na zmenu zverenia maloletej zo striedavej osobnej starostlivosti rodičov do osobnej starostlivosti otca, s určením vyživovacej povinnosti matke a neupravením jej styku zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal (výrok II.). V záhlaví špecifikovanom opravnom uznesení doplnil rozsudok o údaj o splnomocnencovi matky z dôvodu chyby v písaní.

2. Rozsudok právne odôvodnil aplikáciou § 24 ods. 3 (nesprávne označený v odseku 13 rozsudku ako § 26), § 26, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), vecne tým, že k zmene pomerov odôvodňujúcej návrh otca na zmenu zverenia maloletej nedošlo.

3. Zistil, že naposledy bolo rozhodnuté o úprave zverenia maloletej rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/151/2022-124 zo dňa 26.04.2023, ktorým súd schválil dohodu rodičov o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti so striedaním vždy v pondelok o 16:30 hod. Preberanie a odovzdávanie maloletej má prebiehať v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a v prípade neprítomnosti maloletej v školskom zariadení, v mieste odovzdávajúceho rodiča. Takto upravená striedavá osobná starostlivosť o maloletú sa aj realizuje. O vyživovacej povinnosti otca na maloletú v rozsahu 1 000,- eur mesačne a 700,- eur na zabezpečenie bytových potrieb maloletej bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 09.08.2021 č.k. 3P/51/2020-239, pričom Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 76P/6/2021-281 zo dňa 22.09.2022 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14CoP/22/2023 zo dňa 16.11.2023 konštatoval, že nedošlo k zmene pomerov

vo vzťahu k takto určenej vyživovacej povinnosti otca. Otec návrh doručený súdu prvej inštancie dňa 14.05.2024 odôvodnil tým, že maloletá uprednostňuje zotrvať vo výlučnej osobnej starostlivosti otca, pričom s matkou sa chce stretávať. Maloletá v týždni, kedy je u matky, má s matkou zakazovaný kontakt s otcom. Matka zakazuje maloletej zdvihnúť otcovi telefón a neustále sa negatívne vyjadruje o otcovi pred maloletou. Maloletá nemôže prejavíť pred matkou pozitívnu emóciu k otcovi, nemôže ho pred matkou objasniť. Matka sa správa k maloletej autoritatívne. Svoj názor maloletá prezentovala pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v apríli 2024. Navrhla vykonanie znaleckého dokazovania za účelom zistenia rodičovských kompetencií rodičov a psychologické vyšetrenie maloletej za účelom zistenia vhodnej starostlivosti. Matka nesúhlasila s návrhom otca a uvádzala, že do istej miery vie pochopiť pranie maloletej, ktorá je vo veku, kedy uprednostňuje voľný spôsob výchovy otca. Mala za to, že skutočným motívom otca nie je zmena zverenia, ale zbavenie sa vyživovacej povinnosti, o čo sa už raz neúspešne pokúsil. Maloletej výslovne nebráni v telefonovaní s otcom, len sa jej pýta, prečo jej toľko volá. Prekáža jej to preto, lebo to zasahuje do ich spoločného programu. Kolízny opatrovník nevidel dôvod na zmenu zverenia maloletej. Ponúkol sprostredkovanie poradenského procesu za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. Zo zisťovania názoru maloletej súd zistil, že chce byť s otcom, nedokázala sa bližšie vyjadriť k dôvodom. Bolo zrejmé, že sa vysporadúvala s výrazným tlakom. Maloletá bola žiačkou piateho ročníka Súkromnej základnej školy, B. XX, D., ktorú navštevuje od 01.10.2020. V škole neboli zaznamenané žiadne študijné, či výchovné problémy. Rodičia so školou spolupracujú. Maloletá má bežné výdavky. Venuje sa thajskému boxu, navštevuje výtvarný krúžok, chodí do Jump arény. Má zvýšené výdavky na bezlepkovú stravu. Zo šetrení v domácnosti rodičov kolíznym opatrovníkom v konaní pod sp. zn. B4-17P/151/2022 (na č.l. 84 a 89) a zo správy pediatričky na č.l. 66 zistil, že rodičia zabezpečujú potreby maloletej. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti zistil, že otec býva v prenajatom 4-izbovom byte na C.. Za nájom bytu aj s energiami platí 1.800,- eur mesačne. Venuje sa podnikateľskej činnosti, spoločnosť D. K. L., vlastní 5 bytových domov (rozostavané), každé má 2 bytové jednotky. Sú tam dvaja spoluvlastníci, každý s polovičným podielom. Podniká aj v iných spoločnostiach: L. L., tam je výlučným spoločníkom - spoločnosť sa venuje predaju vína, M. L., tam je výlučným spoločníkom - spoločnosť sa venuje automobilovému pretekárskemu tímu, N. O. L., N. P. O., N. O. L., N. G. L., N. G., ktoré sú majiteľmi pozemkov pod rozostavenými domami spoločnosti D. K., L.. V týchto spoločnostiach má toho istého spoločníka ako v spoločnosti D. K. L., ešte je spoločníkom v spoločnosti M. L. tam má podiel 50%, zatiaľ sa nevenuje ničomu, mala by sa venovať projektom v informačných technológiách. Zamestnaný je v spoločnosti M. L. V podielovom vlastníctve s polovičným podielom vlastní chatu v D. E., druhým podielovým vlastníkom je matka, kupovali to ešte pred manželstvom. Vlastní pozemok v katastrálnom území C. G., je to stavebný pozemok, nadobudol ho v roku 2021 za cenu 460 000,- eur, stavia tam dom. Iné nehnuteľnosti, ako fyzická osoba nevlastní. Jeho mesačné výdavky sú aktuálne vyššie, keďže stavia dom. Keď býval vo vlastnom dome výdavky boli iné ako v prenajatom. Vlastný dom predal v roku 2021, bol to dom po starom otcovi, v rokoch 2009 a 2010 som ho rekonštruoval. Vlastnili ho traja, jeho otec, on a brat a predaný bol za 1 957 000,- eur vrátane provízie. Otec dostal vyplatený podiel - pozemok, rozostavaný dom a 300 000,- eur, pričom dom dokončuje. Jeho otec dostal sumu 570 000,- eur, sumu 570 000,- eur dostal jeho brat. Stále spláca úver v súvislosti s chalupou v D. E. iba on, napriek tomu, že spoluvlastníčkou je aj matka. Pôvodná výška úveru bola 110 000,- eur, výška splátky je okolo 600,- eur mesačne. Ďalší úver má v súvislosti so stavbou domu, ten je vo výške 200 000,- eur, splátka úveru je okolo 1 000,- eur mesačne. 8. Matka pracuje v pre predajcu J. Q. N. R., zarába okolo 2 000,- eur netto. Býva na F. XX, D. v prenajatom byte, od rozvodu je stále v tom istom byte. Výška nájmu je 1 150,- eur s energiami a garážou, platí ho z výplaty. Má spotrebný úver 10 000,- eur, splátka je 135,- eur mesačne. Čerpala ho v apríli - účelom bolo zakúpenie auta, kúpila si 10 ročné BMW 3, malo v tom čase najazdené 219 000 km. Okrem toho má spoločný úver spolu s otcom, ten ona nespláca. Úver bol na chalupu, mala by byť v prenájme, matka príjem z prenájmu nemá, chalupu ani nevyužíva. Na úsporách má odložených asi 10 000,- eur pre prípad núdze. Iné nehnuteľnosti okrem spoločnej chalupy s otcom maloletej nevlastní.

4. Dospel k záveru, že návrh otca je nedôvodný, keďže nezistil žiadne skutočnosti odôvodňujúce zmenu zverenia. Striedavá starostlivosť prebieha dlhodobo, pričom súd nemal za preukázané, že by matka vo vzťahu k maloletej nevykonávala riadnu starostlivosť alebo by inak nevhodne vplývala na zdravý vývin maloletej. Je v najlepšom záujme maloletej pokračovať v realizácii rovnocennej starostlivosti zo strany oboch rodičov, ako ochudobniť maloletú o plnohodnotný kontakt s matkou, čo by bolo dôsledkom vyhovorení návrhu otca. Súd sa nestotožnil so želaním maloletej, nakoľko tu objektívne nebol žiadny dôvod na to, aby jej bol obmedzený kontakt s matkou. Vo vzťahu k určenej vyživovacej povinnosti dospel k záveru, že návrh otca súvisel výlučne s jeho návrhom na zmenu zverenia, keď ani sám otec

netvrdil, že nastala zmena pomerov od času posledného rozhodnutia súdu o výživnom. Preto aj tento súvisiaci návrh zamietol. Nevyhovel návrhom otca na doplnenie dokazovania. Z priebehu konania nebolo zrejmé, k čomu by mal smerovať výsledok znaleckého dokazovania, napríklad z dôvodu podozrenia z patologického správania niektorého z rodičov k dieťaťu. Poukázal na nevhodnosť vystavovania maloletej znaleckému dokazovaniu, keďže potrebuje predovšetkým rešpektujúci prístup k okolnostiam definujúcim jej objektívny najlepší záujem zo strany oboch rodičov a budovanie kvalitných väzieb s oboma rodičmi. V odseku 26 rozsudku apeloval na rodičov, aby sa zamysleli nad svojim správaním, nevtáhovali maloletú do svojich konfliktov a nepresadzovali svoje vlastné záujmy pred záujmom maloletej vyrastať v zdravom prostredí a prežívať pokojné detstvo. O náhrade trov konania rozhodol s odkazom na § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok; ďalej len „CMP“).

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Z obsahu odvolania a jeho doplnenia vyplýva, že uplatnil odvolací dôvod, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok; ďalej len „CSP“), nevykonaním navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor maloletej, ktorá je schopná jednoznačne popísať dôvody, pre ktoré sa javí prostredie u otca vhodnejšie. Poukázal na stres maloletej v pohovore pred súdom, keďže pred týmto pohovorom bola v starostlivosti matky. Súdom prvej inštancie nezohľadnil názor maloletej zistený v pohovore pred kolíznym opatrovníkom v apríli 2024, kedy maloletá uvádzala, že u matky nemá pocit domova, nevyhovuje jej komunikácia s matkou, nadávky matky na otca, uviedla, že z matky má strach, že jej zakáže thajský box, že jej zoberie mobil. Pri tomto vypočutí bol prítomný iný pracovník ako ten, ktorý bol na pojednávaní. Tento oboznámil len časť z predmetného úradného záznamu a súd tento dôkaz, ktorý otec považoval za podstatný z pohľadu zisťovania názoru maloletej, nevykonaním návrhu otca na nariadenie znaleckého dokazovania a vyšetrovania maloletej súd zmaril zistenie záujmu maloletej a vhodnej formy starostlivosti. Zmena formy zverenia podľa otca nenastáva výlučne z dôvodu, keď rodič nevykonáva starostlivosť riadne, ale aj z dôvodu, ak prostredie a správanie jedného rodiča vytvára pre maloletú vhodnejšie podmienky pre jej zdravý rast a výchovu s primárnym rešpektom k názoru maloletej. Pokiaľ maloletá trvala na zverení otcovi, súd mal vykonať navrhované dokazovanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka tak, že je nedôvodné, keďže súd vykonaním riadne dokazovanie a svoje závery podrobne odôvodnil. Je to otec, ktorý manipuluje maloletú proti matke. Keď bol neúspešný v konaniach ohľadne jeho finančných záujmov zobral maloletú ku kolíznemu opatrovníkovi v apríli 2024, bez vedomia matky, zrejme po verbálnej aj psychologickú prípravu maloletej. Maloletej posielal správy do neskorých nočných hodín, čím narúša jej klud a pokojný spánok. Súdom prvej inštancie sa nedopustil žiadnych procesných pochybení. Navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok potvrdil.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril s tým, že sa vyjadrí na pojednávaní.

8. Otec v následnom vyjadrení zopakoval svoje odvolacie námietky i návrh. Tvrdenia matky o manipulácii maloletej, či ponižovaní matky poprel a označil ich za účelové.

9. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

10. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmať či odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a teda či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým záverom a vec správne právne posúdil, keď zamietol návrh otca na zmenu zverenia maloletej zo striedavej osobnej starostlivosti rodičov do osobnej starostlivosti otca.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi otca a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na presvedčivé písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie námietky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

14. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

16. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

18. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 24 ods. 3 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

20. Podľa § 24 ods. 5 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

22. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa článku 9 CSP strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

25. Podľa článku 10 ods. 1 CMP dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

26. Podľa článku 12 CMP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

27. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci (aj článok 6 CMP).

28. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

29. Podľa § 99 ods. 1 a 2 CSP ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia.

30. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

31. Podľa § 188 ods. 1 CSP súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

32. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

33. Podľa § 205 CSP listiny vydané orgánmi verejnej moci v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitným predpisom vyhlásené za verejné, potvrdzujú pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak.

34. Podľa § 207 ods. 1 a 2 CSP ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok. V písomnom znaleckom posudku znalec odpovie na položené otázky; nevyjadruje sa k právnomu posúdeniu veci.

35. Otec namietal pochybenie súdu prvej inštancie, keď údajne nevykonal dôkaz, a to úradný záznam z pohovoru maloletej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava dňa 24.04.2024.

36. Dôkaz listinou sa spravidla vykoná tak, že ju sudca na pojednávaní prečíta alebo oznámi jej obsah (tzv. konštatovanie listiny). Tento spôsob vykonania dôkazu by mal byť zrejmý zo zápisnice o pojednávaní (§ 99 CSP). V opačnom prípade je potrebné konštatovať, že také dokazovanie nebolo vykonané v súlade s citovaným § 204 CSP, a že zistenia, ktoré súd ako zásadne významné pre právne posúdenie vecí urobil z takto vadne vykonaných dôkazov, nebolo možné pri rozhodovaní použiť. Tieto spôsoby vykonania dôkazu však nie sú nutné v prípade, ak ide o listinu, ktorej odpis bol účastníkovi doručený v priebehu konania, a ak listina alebo jej obsah neboli účastníkom spochybnené. Ak je dôkaz vykonávaný listinami obsiahnutými v inom spise, malo by byť zo zápisnice z pojednávanie zrejmé, ktoré konkrétne dôkazy z iného spisu súd použil a tieto musí súd vykonať spôsobom opísaným vyššie. Listina síce poskytuje úplný obraz v nej zachyteného obsahu, ale k jej obsahu môžu byť vznášané rôzne námietky. Ich dôsledkom býva nezriedka vykonávanie ďalších dôkazov, výsluch autora listiny k okolnostiam, za ktorých ju spisoval atď. (podobne Števíček a i. 2022. Civilný sporový poriadok, Veľké komentáre, 2. vydanie, s. 818-819)

37. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 26.11.2024, ktorej obsah nebol zo strany účastníkov namietaný, vyplýva, že úradný záznam z pohovoru maloletej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava dňa 24.04.2024 na č.l. 230 (ďalej len „záznam z pohovoru“) bol predložený na pojednávaní kolíznym opatrovníkom súdu, ktorý súd následne oboznámil prečítaním. Takto oboznámený záznam z pohovoru bol vrátený kolízному opatrovníkovi, ktorý ho doručil súdu prvej inštancie po vyhlásení rozsudku podaním zo dňa 29.11.2024. Odvolací súd po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania konštatuje, že sudca prečítal text znenia záznamu z pohovoru, k vykonaniu dôkazu neboli vznesené žiadne námietky, na základe čoho je potrebné uzavrieť, že postupoval v súlade s článkom 9 CMP a § 204 CSP a predmetná odvolacia námietka otca je neopodstatnená.

38. Otec tiež namietal, že súd prvej inštancie záznam z pohovoru nehodnotil, ale hodnotil iba pohovor zrealizovaný súdom, počas ktorého sa maloletá pre stres nevedela bližšie vyjadriť k dôvodom, pre ktoré by chcela byť v starostlivosti otca.

39. Súd prvej inštancie v súlade s princípom voľnej úvahy hodnotil obsah pohovoru, ktorý realizoval priamym spôsobom a súhlasne s tvrdením otca uzavrel, že priamím maloletej je byť v starostlivosti otca. Z pohovoru realizovaného pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v apríli 2024 vyplynula rovnaká skutočnosť, preto súd nepovažoval za potrebné hodnotiť aj tieto rovnaké zistenia. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tvoria jeden celok, odvolací súd sa nižšie (v odseku 51) vyjadří podrobnejšie k záznamu z pohovoru, z ktorého však ani podľa odvolacieho súdu nevyplývajú skutočnosti podstatné pre rozhodnutie. Preto je aj táto odvolacia námietka otca nedôvodná.

40. Ďalšia odvolacia námietka otca sa týkala nevykonania znaleckého dokazovania a vyšetrenia maloletej, na základe čoho by bolo rozsudok potrebné považovať za predčasný, keď len odborným posúdením bolo podľa otca možné dospieť k zisteniu vhodného výchovného prostredia za situácie, kedy maloletá jednoznačne vyjadrila pranie byť v starostlivosti otca.

41. Z obsahu predmetnej námietky vyplýva nepochopenie najlepšieho záujmu dieťaťa v súvislosti s realizáciou starostlivosti, ďalej obsahu rodičovskej povinnosti riadne vychovávať dieťa, podstatnej zmeny pomerov od posledného rozhodnutia súdu o forme starostlivosti, ako aj spôsobu vykonávania dôkazov súdom.

42. Rodičovské práva majú v zmysle ZoR obaja rodičia v rovnakom rozsahu. Ich obsahom je predovšetkým právo vychovávať a starať sa o svoje maloleté dieťa. Separácia rodičov so sebou vždy prináša nutnosť riešiť vhodný model starostlivosti o dieťa tak, aby bolo rešpektované právo dieťaťa byť vychovávané oboma rodičmi. Striedavú starostlivosť si môžu rodičia dohodnúť alebo o nej rozhodne autoritatívnym rozhodnutím súd. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské i osobnostné požiadavky, ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti.

43. Prvým zákonným kritériom striedavej osobnej starostlivosti je, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať. Nespôsobilosť rodiča dieťa vychovávať je daná najmä jeho zdravotným stavom, fyzickým

alebo psychickým, nevhodnou kvalitou jeho výchovného prostredia, neexistujúcim, nedostatočným alebo nevhodným prostredím v domácnosti rodiča a pod. Druhým takýmto kritériom je, že obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem. Nemožno nariadiť striedavú osobnú starostlivosť v prípade, ak o ňu nemajú záujem obidvaja rodičia, teda proti vôli rodiča, ktorý sa o dieťa osobne starať nechce a žiada len právo styku s dieťaťom, nanútenie osobnej starostlivosti nemôže byť na prospech dieťaťa. ZoR vyslovene však pripúšťa možnosť, že súd nariadi striedavú starostlivosť i proti vôli jedného z rodičov. Tretím kritériom je, že striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa. Medzi dôležité kritériá posudzovania záujmu maloletého dieťaťa patria predovšetkým: 1. citové väzby dieťaťa, 2. vývinové potreby, 3. stabilita budúceho výchovného prostredia, 4. schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Podľa § 24 ods. 5 ZoR je záujmom dieťaťa v tomto ohľade najmä právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k oboj rodičom. Súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Je potrebné každému z rodičov poskytnúť dostatok vlastného priestoru na výchovné pôsobenie na dieťa. Typickými prípadmi rodičov, ktorí nie sú vhodní na striedavú starostlivosť sú rodičia, ktorí pôsobia na osobnosť dieťaťa alebo na jeho výchovu negatívne. Vnásajú do výchovy dieťaťa nestabilitu, maria správne výchovné pôsobenie druhého rodiča, vytvárajú tlak na psychiku dieťaťa, podporujú v dieťati nesprávne návyky a pod. Striedavá starostlivosť tiež nie je vhodným riešením v prípade, ak nevyhovuje osobnosti dieťaťa. Štvrtým kritériom je, že takto budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. V danom prípade je potrebné sledovať motív každého rodiča, pre ktorý chce realizovať osobnú starostlivosť. Dieťa by sa nemalo stať rukojemníkom svojich rodičov v ich vzájomnej nenávisti. Rodičia by mali byť schopní spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere pri zaistovaní potrieb dieťaťa a nevytvárať pre dieťa hostilné prostredie.

44. Súd starostlivosti o maloletých pri svojom rozhodovaní sleduje pri rozhodovaní o usporiadaní vzťahov v rodine vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa (čl. 3 ods. 1 Dohovoru). Posúdenie toho, čo je najlepšie v záujme maloletého dieťaťa, má bez akýchkoľvek pochybností kľúčový význam (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Sahinvs. Nemecko č. 30943/96 zo dňa 8.7.2003). Pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, pričom striedavá osobná starostlivosť nemôže byť paušálne využívaná ako forma „spravodlivého“ rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi rodičov. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa je preto potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade zvlášť a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. To potvrdzuje i Komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktorým interpretoval čl. 3 ods. 1 Dohovoru: „Koncept najlepšieho záujmu dieťaťa je flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôbený a definovaný individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťa či deti, ktorých sa vec týka, nachádzajú, pričom pozornosť by mala byť venovaná ich osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa.“

45. V konaní bolo nesporne zistené, že striedavá starostlivosť o maloletú fakticky prebieha podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/151/2022-124 zo dňa 26.04.2023, ktorým súd schválil dohodu rodičov o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti so striedaním vždy v pondelok o 16:30 hod. Keďže súd schválil dohodu rodičov o striedavej forme starostlivosti o maloletú, uzavrel, že boli splnené všetky kritériá pre túto formu starostlivosti opísané vyššie.

46. Vlastnosťou právoplatných meritórných súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruky právneho štátu. Ak súd o veci raz rozhodol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, nemôže ju prejednávať znova. Z tejto zásady je výnimka uvedená v § 121 CMP (§ 26 ZoR), v zmysle ktorej zmenu tam uvedených rozhodnutí (rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu) možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní.

47. Na základe uvedeného, k tomu, aby súd v tomto konaní mohol rozhodnúť o zmene formy starostlivosti musel by zistiť podstatnú zmenu pomerov od času, kedy bolo naposledy rozhodnuté o forme starostlivosti. Otec za podstatnú zmenu pomerov označil pranie maloletej byť v starostlivosti

otca z dôvodu jej výhrad k správaniu matky a navrhol, aby súd doplnil dokazovanie za účelom zistenia vhodného výchovného prostredia pre maloletú.

48. Z vyššie uvedených teoretických východísk je zrejmé, že záujmom dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov. Z toho plynie, že pokiaľ sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, pokiaľ obaja majú o jeho výchovu záujem a pokiaľ obaja dbali okrem riadnej starostlivosti o jeho výchovu po stránke citovej, rozumovej a mravnej, zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti by malo byť pravidlom, zatiaľ čo iné riešenie je výnimkou, ktorá vyžaduje preukázanie, prečo je v záujmu dieťaťa práve toto iné riešenie. Všeobecné súdy tak nemôžu striedavú starostlivosť vylúčiť z dôvodu, že s takýmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa vo výlučnej starostlivosti (pozri nálezy ÚS ČR I. ÚS 2482/13)

49. Otec v odvolaní uviedol, že zmena formy starostlivosti nenastáva výlučne z dôvodu, keď rodič nevykonáva starostlivosť riadne, ale aj vtedy ak prostredie a správanie jedného rodiča vytvára pre dieťa vhodnejšie podmienky pre zdravý vývin. Z názoru otca potom odvolaciemu súdu vyplýva, že starostlivosť matky síce považuje za riadnu, ale jeho výchovné prostredie považuje za vhodnejšie s primárnym rešpektom k názoru maloletej, ktorý žiadal zohľadniť.

50. V prvom rade je potrebné uviesť, že pojem starostlivosť podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZoR je širší ako pojem výchova, inak povedané, riadna starostlivosť v sebe zahŕňa aj starostlivosť o výchovu, preto ak otec v podstate nenamietal riadnu starostlivosť matky, tak si protirečí, ak zároveň v odvolaní namietal jej správanie sa voči maloletej, tak ako to maloletá uvádzala v pohovore pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Odvolací súd preto posudzoval, či od posledného rozhodnutia o forme starostlivosti došlo k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej v tom, že matka svoju povinnosť starať sa o maloletú už neplní riadne.

51. Otec nenamietal závery súdu prvej inštancie podložené štetreniami v domácnosti rodičov, správou zo školy, či správou pediatričky maloletej, len odkazoval na obsah záznamu z pohovoru maloletej. Ani odvolací súd však nezistil skutočnosti podstatné pre rozhodnutie, t.j. skutočnosti, ktoré by svedčili o neplnení riadnej starostlivosti zo strany matky o maloletú. Subjektívne vnímanie maloletej, že ich vzájomný vzťah s matkou nie je dobrý, resp. že jej vyhovuje byť v starostlivosti otca, nemôžu byť dôvodom pre zmenu zverenia, keďže takýto prístup by bol vyslovene v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, ktoré má byť spravídla vychovávané oboma rodičmi. Je pochopiteľné, že každý rodič má inú povahu, vlastnosti, môže mať inú predstavu o výchovných metódach a nesúhlas dieťaťa, či druhého rodiča automaticky nediskvalifikuje tohto rodiča z výchovného vplyvu na dieťa. Pokiaľ otec namietal nadávky matky na otca v prítomnosti maloletej, tak v tomto smere súd prvej inštancie výstižne hodnotil komunikáciu otca s maloletou, z ktorej o.i. vyplynulo, že matkinu autoritu pred maloletou fakticky priamo i nepriamo devalvuje. Správne upriamil pozornosť rodičov na maloletú, nie na udržiavanie a posilňovanie konfliktného prostredia vzájomným osočovaním, ktoré nepriaznivo vplyva na celkový zdravý vývin maloletej. Zároveň, aj podľa odvolacieho súdu predmetná komunikácia zjavne nesvedčí v prospech námietky otca o zakazovaní kontaktovania sa s maloletou zo strany matky. „Potenciálny“ strach maloletej, že matka jej zakáže thajský box, či vezme mobil, resp. strach povedať matke, že chce byť viac s otcom a spomienky na zážitok s matkou, keď bola malá, t.j. zrejme pred dohodou rodičov o striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu byť dôvodom pre vyhoveniu návrhu otca. Zo záznamu z pohovoru tiež vyplynulo, že maloletá si s matkou telefonuje každý druhý deň, keď je u otca, chodí s ňou do jump arény, u matky má izbu s nevlastnou sestrou, čo jej nevaďí. Uviedla, že má pocit, že sa jej tatino venuje viac ako mamina. V tomto smere je potrebné uviesť, že nie je namieste spochybňovať pocity a vnímanie maloletej ohľadne jej rodičov, čo je ale nevyhnutné prijať je skutočnosť, že dieťa vo veku maloletej nedokáže posúdiť, čo je z hľadiska zabezpečenia jej riadnej starostlivosti, vrátane výchovy, dôležité. Práve v tomto smere matka namietala voľný spôsob výchovy otca, ktorý maloletá, vzhľadom na svoj vek, oceňuje. Preto pranie maloletej a jej výhrady k výchovným metódam matky nemožno považovať za smerodajné vo vzťahu k posúdeniu návrhu otca.

52. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti Metodiku – Participačné práva dieťaťa (uverejnenú na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti SR), v zmysle ktorej je poukázané na potrebu zohľadňovania veku a vyspelosti konkrétneho dieťaťa pri určení miery prihladania na zistený názor. Nemožno preto prevziať pranie maloletej, keď prvoradým hľadiskom je jej záujem a dokazovaním neboli

zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vylúčenie matky z rovnocenného podielu na výchove maloletej.

53. Uvedenú skutočnosť si zrejme uvedomil aj otec, keď v súvislosti s vysloveným názorom maloletej navrhol doplnenie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania a vyšetrenia maloletej, ktorým návrhom súd prvej inštancie nevyhovel.

54. Je nepochybné, že právomoc rozhodovať o tom, ktoré dôkazy budú v konaní vykonané prináleží súdu (§ 185 ods. 1 CSP). Súd svoje rozhodnutie nevykonať otcom navrhované dôkazy podrobne vysvetlil v odseku 26 rozsudku, na ktorý odvolací súd odkazuje a opakuje, že nie je zrejme, k čomu by mal smerovať výsledok takéhoto dokazovania. Z návrhu otca sa totiž javí, že otec za zmenu pomerov považuje niečo, čo má byť podľa neho zistené znaleckým dokazovaním a vyšetrením maloletej, keďže maloletá vyslovila pranie byť v starostlivosti otca. Účelom má byť podľa otca zistenie vhodnejšieho prostredia pre výchovu maloletej. V prvom rade odvolací súd zdôrazňuje, že účelom znaleckého dokazovania nie je zistenie, ktorý z rodičov je lepším rodičom, ale zistenie prípadných patologických čŕt rodičov, majúcich vplyv na starostlivosť o maloleté dieťa. V tomto smere dokazovaním neboli zistené ani len podozrenia ohľadne patologického správania, či patologických čŕt matky, preto dokazovanie v tomto smere by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti konania a súd postupoval správne, keď takéto nadbytočné dokazovanie nezrealizoval.

55. S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská a okolnosti konkrétneho prípadu, ani odvolací súd nezistil podstatnú zmenu pomerov oprávňujúcu súd zmeniť posledné rozhodnutie o forme starostlivosti, t.j., že by matka svoju povinnosť starať sa o maloletú riadne nevykonávala riadne, preto je návrh otca nedôvodný.

56. Na základe uvedeného, s poukazom na vyššie citované právne normy, najmä na článok 3 ods. 1 a článok 5 ZoR odvolací súd rozsudok, spolu s ním aj odvolaním dotknutý závislý výrok o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

57. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

58. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 CMP.

59. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).